

UPPHÄVNING AV BESLUTEN ENLIGT 58 OCH 58 D § I LAGEN OM (LSAVI/8963/2021) OCH (LSAVI/8966/2021) I KOMMUNERNAS OMRÅDEN I SATAKUNTA

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO klassificerade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har med beslutet LSAVI/8963/2021 av 13.8.2021 med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar förbjudit alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 10 (tio) personer inomhus och alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio) personer i avgränsade utomhusområden inom kommunernas områden i Harjavalta, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Sastmola, Nakkila, Påmark, Björneborg, Siikais och Ulfsby. Enligt beslutet kan man inom kommunerna ovan ändå ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inomhus med över 10 (tio) personer och i avgränsade områden utomhus med över 50 (femtio) personer förutsatt att kunderna eller de som deltar i verksamheten samt sällskap de facto har möjlighet att hålla tillräckligt avstånd till varandra och att säkerheten kan tryggas för att förhindra covid-19-smitta. Beslutet är i kraft 16.8–14.9.2021.

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har 13.8.2021 genom beslut (LSAVI/8966/2021) med stöd av 58 § och 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar förordnat enskilda näringsidkare och privata juridiska personer att ordna användningen av sådana utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse så att kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra. Beslutet gäller offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i vilka det inomhus deltar över 10 (tio) personer och alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas i avgränsade utomhusutrymmen i vilka det deltar över 50 (femtio) personer. Beslutet gäller kommunernas områden i Eura, Euraåminne, Vittis, Kumo, Raumo och Säkyliä. Beslutet är i kraft 16.8.2021–14.9.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet och därför har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

BESLUT

Regionförvaltningsverket upphäver förordnandet enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som meddelades den 13 augusti 2021 (LSAVI/8963/2021) i kommunernas områden i Harjavalta, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Sastmola, Nakkila, Påmark, Björneborg, Siikais och Ulfsby för perioden 27.8.2021–14.9.2021.

Regionförvaltningsverket upphäver förordnandet enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (LSAVI/8966/2021) som meddelades den 13 augusti 2021 för kommunernas områden i Eura, Euraåminne, Vittis, Kumo, Raumo och Säkylä för perioden 27.8.2021–14.9.2021.

Motivering

Väsentliga bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs i flera kommuners områden. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 moment får besluten som avses i 1 momentet meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

I 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att en i 3 mom. avsedd aktör som disponerar över sådana utrymmen inomhus som är öppna

för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse eller sådana med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till kunder eller deltagare och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt ska, för att förhindra spridning av covid-19-epidemin, i sin verksamhet se till att:

- 1) kunderna och deltagarna har möjlighet att rengöra händerna;
- 2) kunderna och deltagarna ges instruktioner om upprätthållande av tillräckliga avstånd, om rengöring av händerna och om andra motsvarande rutiner som förhindrar spridning av smitta; och
- 3) rengöringen av utrymmen och ytor effektiviseras utöver vad som någon annanstans föreskrivs om rengöring när det gäller verksamheten i fråga.

Aktörer som disponerar över utrymmen som avses i paragrafens 3 momentet ska dessutom ordna kundernas och deltagarnas vistelse så gles som det bara är möjligt med beaktande av särdragen i verksamheten i fråga och placera eventuella kundplatser tillräckligt långt från varandra.

Enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar kan regionförvaltningsverket om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt, kan det organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar i kommunen meddela ett sådant beslut inom sitt verksamhetsområde som förpliktar alla aktörer som anges i 5 momentet, enligt vilket användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse ska ordnas så att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra. Av beslutet ska det framgå att aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. I beslutet ska det dessutom redogöras för vad som avses med utrymmen som är öppna för allmänheten och utrymmen avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse samt närkontakt. Regionförvaltningsverken kan fatta motsvarande beslut inom sin region om åtgärderna är nödvändiga inom flera kommuners områden. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen kompletteras de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område.

Ett beslut som avses i 1 momentet får fattas om:

- 1) incidensen av covid-19 i sjukvårdsdistriktets område per 100 000 invånare över de 14 senaste dygnen för vilka information finns att tillgå är minst 25; och

2) det i kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras sjukdomskluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och som enligt ett sakkunnigutlåtande utgör en betydande risk för att nya smittor sprids i regionen.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Det epidemiologiska läget och sakkunnigutlåtanden

Regionförvaltningsverket har den 25 augusti 2021 bett Satakunta sjukvårdsdistrikt om ett sakkunnigutlåtande om huruvida förutsättningarna för ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar uppfylls i sjukvårdsdistriktets område.

Enligt Satakunta sjukvårdsdistrikts utlåtande av den 27 augusti 2021 är Institutet för hälsa och välfärds incidenstal enligt coronakartan 88,6 / 100 000 invånare / 14 dygn (191 fall) den 26 augusti 2021. I sakkunnigutlåtandet konstateras att det igår fanns totalt 2330 fall i registret över smittsamma sjukdomar, enligt sjukvårdsdistriktets bokföring 2349 fall. Incidensen av covid-19-fall är enligt sjukvårdsdistriktets bokföring 71,4 / 100 000 invånare / 14 dygn (11–24.8.2021).

Enligt sakkunnigutlåtandet koncentreras fallen alltså till södra Satakunta (65 % av smittorna i Satakunta Raumo, Euraåminne, Kumo, Eura, Vittis och Säskylä). Alltjämt konstaterades 27 % av smittorna i Satakunta i Raumo, men siffran håller på att gå ner och incidensen i Raumo har mer än halverats på en vecka tack vare effektiv smittspårning. Enligt sakkunnigutlåtandet är det epidemiologiska läget för närvarande besvärligt också i Euraåminne, Kumo, Vittis, Kankaanpää och Jämijärvi, men har förbättrats i Eura och särskilt i Säskylä. I Björneborgs grundtrygghets område är covid-19-läget stabilt men överskrider fortsättningsvis incidensgränsen för samhällsspridningsfasen.

I sakkunnigutlåtandet konstateras emellertid att smittspårningen i Satakunta är snabb och effektiv. Förra veckan fanns det 66 fall, vilket är nästan hälften färre än veckan innan. Smittkällan klarnade i 89 % av fallen förra veckan och det är ett utmärkt resultat. Smittkällan förblev oklar i bara 6 av smittorna från Satakunta och 1 fall som diagnostiserades utanför Satakunta (11 %). Merparten av smittorna, det vill säga 85 % (56 / 66) hade fått sin smitta inom det egna sjukvårdsdistriktets område och nu härstammar bara cirka 3 % från något annat sjukvårdsdistrikts område. 12 % av smittorna härstammade från utlandet. 74 % av fallen var redan i karantän när smittan diagnostiserades. Veckan innan var motsvarande siffra 65 % och veckan före det 56. Det beskriver enligt sjukvårdsdistriktet bra hur effektiv smittspårningen är. Klart oftast härstammade smittan från samma hushåll (59 % av smittorna). Nu

diagnostiserades bara 1 smitta som härstammade från arbetet och också den härstammade från Egentliga Finlands område. Från vänkretsen och närstående fick man 5 smittor (7,5 %). Enligt sakkunnigutlåtandet fanns det avsevärt många smittor från restauranger/barer/terrasser i Satakunta för några veckor sedan och de ledde till långa smittkedjor, nu konstaterades inga sådana. Man känner heller inte till några smittor vid massevenemang från senaste vecka.

Enligt sakkunnigutlåtandet är covid-19-epidemin inte ännu förbi i Satakunta och i en stor del av Satakunta är incidenstalen och andelen positiva prov av de undersökta proven ännu så höga att den regionala arbetsgruppen för bekämpning av smittsamma sjukdomar vid sitt möte den 26 augusti 2021 ansåg att Satakunta fortfarande är i samhällsspridningsfasen. I sakkunnigutlåtandet konstateras ändå att åtgärderna enligt 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar och andra redan vidtagna åtgärder enligt sjukvårdsdistriktet är tillräckliga och att ett beslut enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar inte är nödvändigt i Satakunta sjukvårdsdistrikts område.

Slutsats

I 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs i flera kommuners områden. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 moment får besluten som avses i 1 momentet meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar kan regionförvaltningsverket om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt, kan det organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar i kommunen meddela ett sådant beslut inom sitt verksamhetsområde som förpliktar alla aktörer som anges i 5 momentet, enligt vilket användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse ska ordnas så att kunder och de som deltar i verksamheten samt

sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra.

Enligt sakkunnigutlåtandet som regionförvaltningsverket fick är incidensen per 100 000 invånare över 14 dygn i Satakuntas område nu 88,6 enligt Institutet för hälsa och välfärds uppgifter. Enligt sjukvårdsdistriktets egen bokföring är incidensen 71,4 / 100 000 invånare / 14 dygn (11–24.8.2021). Regionförvaltningsverket konstaterar att coronavirusepidemin i Satakunta alltså är i samhällspridningsfasen.

Smittspårningen i Satakunta är snabb och effektiv enligt sakkunnigutlåtandet som regionförvaltningsverket fick av sjukvårdsdistriktet. Smittkällan klarnade i 89 % av fallen förra veckan och det är ett utmärkt resultat. I sakkunnigutlåtandet konstateras att smittkällan förblev oklar i bara 6 av smittorna från Satakunta och i 1 fall som diagnostiserades utanför Satakunta (11 %). Merparten av smittorna, det vill säga 85 % (56 / 66) hade fått inom det egna sjukvårdsdistriktets område och nu härstammar bara cirka 3 % från något annat sjukvårdsdistrikts område. 12 % av smittorna härstammade från utlandet. 74 % av fallen var redan i karantän när smittan diagnostiserades. Veckan innan var motsvarande siffra 65 % och veckan före det 56. Enligt sakkunnigutlåtandet beskriver det på ett bra sätt hur effektiv smittspårningen är. I sakkunnigutlåtandet konstateras att smittan klart oftast härstammade från samma hushåll (59 % av smittorna). Nu diagnostiserades bara 1 smitta som härstammade från arbetet och också den härstammade från Egentliga Finlands område. Från vänkretsen och närstående fick man 5 smittor (7,5 %). Enligt sakkunnigutlåtandet fanns det avsevärt många smittor från restauranger/barer/terrasser i Satakunta för några veckor sedan och de ledde till långa smittkedjor, nu konstaterades inga sådana. Enligt sakkunnigutlåtandet känner man heller inte till några smittor från massevenemang under senaste vecka.

Enligt sakkunnigutlåtandet är covid-19-epidemin inte ännu förbi i Satakunta. I sakkunnigutlåtandet konstateras ändå att åtgärderna enligt 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar och andra redan vidtagna åtgärder enligt sjukvårdsdistriktet är tillräckliga under det rådande epidemiologiska läget och att ett beslut enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar därför inte är nödvändigt i Satakunta sjukvårdsdistrikts område.

Regionförvaltningsverket konstaterar att det enligt sjukvårdsdistriktets sakkunnigutlåtande i dagens epidemiologiska läge inte längre är nödvändigt att tillämpa 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar. Enligt sakkunnigutlåtandet uppfylls inte längre de föreskrivna förutsättningarna för att tillämpa paragrafen. På basis av ovan anser regionförvaltningsverket att beslutet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar omgående ska upphävas.

Regionförvaltningsverket konstaterar att antalet smittor i samband med offentliga tillställningar och allmänna sammankomster under det rådande epidemiologiska läget bedöms vara små i kommunernas områden i Satakunta. Det är därför inte längre nödvändigt att särskilt begränsa offentliga tillställningar och allmänna sammankomster genom förvaltningsbeslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar för att hindra epidemispredning. Utgående från sjukvårdsdistriktets sakkunnigutlåtande till regionförvaltningsverket och regionförvaltningsverkets nödvändighetsprövning anser regionförvaltningsverket att de hälsosäkerhetsåtgärder som förutsätts i 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar och övriga anvisningar och rekommendationer av myndigheter och sakkunniga aktörer i dagens epidemiologiska läge är tillräckliga bekämpningsåtgärder mot epidemispredning vad gäller offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

På basis av ovan upphäver regionförvaltningsverket förordnandet enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar (LSAVI/8963/2021) som det meddelade den 13 augusti 2021 och förordnandet enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (LSAVI/8966/2021) som det meddelade den 13 augusti 2021 gällande kommunernas områden i Satakunta för perioden 27.8.2021–14.9.2021.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 58, 58 c, 58 d och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 §

1 § i statsrådets förordning (69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar får det här beslutet överklagas genom besvär hos Åbo förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs det här beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Ytterligare information ges vid behov av Tuomo Ollula, tfn 0295 018 000 (växeln).

Överdirektör (tf.) Ilkka Horelli

Jurist Tuomo Ollula

BILAGOR

Bilaga 1 Satakunta kommuner

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgIFT

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av det här beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls framlagt hos Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland till och med den 24 september 2021. Ett meddelande om att beslutet hålls framlagt har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbplats www.rfv.fi.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande publicerades på regionförvaltningsverkets webbplats.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna i Satakunta

Satakunta sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i dess område om beslutet

Polisinrättningen i Sydvästra Finland

Räddningsverket i Satakunta

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kansli, kommunikationsavdelningen

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Statskontoret

Avgiftsfritt